

PROJEKT

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA PIONKI

z dnia 2026 r.

w sprawie nadania Ośrodkowi „Staw Górny” w Pionkach imienia ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” oraz umieszczenia na terenie Ośrodka tablic pamiątkowych

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2, art. 7 ust. 1 pkt 9, pkt 10, pkt 15 i pkt 18, art. 18 ust. 1 oraz art. 18 ust. 2 pkt 13 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.), w związku z art. 1 ust. 1–2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1103), a także na podstawie § 32, § 33, § 35 i § 37 Statutu Gminy Miasta Pionki, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XLIX/296/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miasta Pionki z późn. zm., Rada Miasta Pionki uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Nadaje się obiektowi użyteczności publicznej – Ośrodkowi „Staw Górny”, położonemu w Pionkach przy ul. Polnej 81, zlokalizowanemu na działce ewidencyjnej nr 1465/18, nazwę: **Ośrodek „Staw Górny” im. ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria”**.
2. Nazwa, o której mowa w ust. 1, służy upamiętnieniu ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” – mieszkańca Pionek, sportowca Klubu Sportowego „Proch” Pionki, patrioty oraz dowódcy oddziału partyzanckiego 1 Kompanii I Batalionu Kozienickiego 172 Pułku Piechoty Armii Krajowej.

§ 2.

1. Wyraża się zgodę na umieszczenie na terenie Ośrodka „Staw Górny” tablicy pamiątkowej, z zachowaniem wymogów technicznych, formalnych i estetycznych właściwych dla charakteru obiektu oraz miejsca jej posadowienia.
2. Treść tablicy pamiątkowej powinna odpowiadać treści zaakceptowanej przez Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, w szczególności w zakresie inskrypcji upamiętniającej ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria”.
3. Szczegółowe ustalenia dotyczące lokalizacji, materiału, wymiarów, sposobu wykonania oraz montażu tablicy pamiątkowej należą do czynności wykonawczych i organizacyjno-technicznych, prowadzonych z uwzględnieniem przepisów prawa, warunków technicznych obiektu oraz zasad gospodarowania mieniem Gminy Miasta Pionki.
4. Niezależnie od tablicy, o której mowa w ust. 1, wyraża się zgodę na umieszczenie na terenie Ośrodka „Staw Górny” tablicy pamiątkowej poświęconej Żołnierzom Armii Krajowej – organizatorom pionkowskiego Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.
5. Treść tablicy, o której mowa w ust. 4, powinna odpowiadać treści pozytywnie zaopiniowanej przez Instytut Pamięci Narodowej w piśmie znak: BUWiM-913-218(2)/26, z uwzględnieniem wskazanej korekty interpunkcyjnej. Do tej tablicy stosuje się odpowiednio ust. 3.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pionki.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WNIOSKODAWCA
BURMISTRZ MIASTA PIONKI
(-) Łukasz Miśkiewicz

UZASADNIENIE
do projektu uchwały
w sprawie nadania Ośrodkowi „Staw Górny” w Pionkach imienia ppor. Ignacego
Pisarskiego ps. „Maria” oraz umieszczenia na terenie Ośrodka tablic pamiątkowych

Do Rady Miasta Pionki oraz Burmistrza Miasta Pionki skierowana została społeczna inicjatywa dotycząca nadania Ośrodkowi „Staw Górny”, położonemu przy ul. Polnej 81 w Pionkach, imienia ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria”, a także upamiętnienia tej postaci poprzez umieszczenie na terenie obiektu tablicy pamiątkowej.

Wniosek w tej sprawie wpłynął do Urzędu Miasta Pionki w dniu 2 kwietnia 2025 r. i został złożony przez przedstawicieli lokalnych środowisk patriotycznych, społecznych i obywatelskich, w tym reprezentantów Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Staropolski, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Koło Pionki, NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszenia Motocyklowego Pionki oraz Stowarzyszenia Klubu Żeglarskiego Pionki. Inicjatywa ta stanowi wyraz oddolnej potrzeby społecznej upamiętnienia osoby związanej z historią miasta, lokalną wspólnotą oraz walką o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.

W toku procedowania sprawy Przewodniczący Rady Miasta Pionki poinformował, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji pozytywnie rozpatrzyła prośbę dotyczącą nadania imienia ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” Ośrodkowi „Staw Górny” oraz umieszczenia na jego terenie tablicy pamiątkowej. Stanowisko Komisji potwierdza zasadność dalszego procedowania inicjatywy oraz wskazuje na pozytywną ocenę społeczną i samorządową przedstawionego wniosku.

Mając na względzie konieczność zachowania należytej staranności, prawidłowości procedowania oraz zgodności proponowanej nazwy z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, Gmina Miasto Pionki wystąpiła do Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa, z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej zgodności proponowanej nazwy z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki.

Wniosek do Instytutu Pamięci Narodowej został skierowany pismem z dnia 7 października 2025 r., znak: SE.0004.13.4.2025. Przedmiotem wystąpienia była weryfikacja proponowanej nazwy: Ośrodek „Staw Górny” im. ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria”, odnoszącej się do obiektu zlokalizowanego przy ul. Polnej 81 w Pionkach.

Potrzeba wystąpienia do Instytutu Pamięci Narodowej wynikała z treści art. 1 ust. 1–2 ustawy dekomunizacyjnej. Zgodnie z tymi przepisami nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego, nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Za propagujące komunizm uznaje się również nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944–1989.

W odpowiedzi na wystąpienie Gminy Miasta Pionki Instytut Pamięci Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, pismem z dnia 17 listopada 2025 r., znak: BUWiM-913-348(2)/25, poinformował, że proponowana nazwa nie będzie stała w sprzeczności z art. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego. Tym samym nazwa została pozytywnie zweryfikowana pod kątem zgodności z przepisami ustawy dekomunizacyjnej.

Jednocześnie Instytut Pamięci Narodowej, odnosząc się do planowanej tablicy pamiątkowej, poinformował, że zgodnie z właściwością określoną w ustawie z dnia 18 grudnia

1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, pozytywnie opiniuje jej realizację oraz proponowaną inskrypcję, stanowiącą załącznik do niniejszego uzasadnienia.

Powyższa opinia IPN usuwa wątpliwości dotyczące zgodności projektowanej nazwy z ustawą dekomunizacyjną i stanowi istotny element należytej staranności organów Gminy Miasta Pionki w procesie przygotowania uchwały. Przeprowadzenie tej weryfikacji było uzasadnione zarówno charakterem sprawy, jak i koniecznością zapewnienia, aby nadanie nazwy obiektowi użyteczności publicznej następowało w sposób transparentny, zgodny z obowiązującym prawem oraz odporny na ewentualne zastrzeżenia nadzorcze.

Równolegle, w związku z wpisem Zarządu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Koło Pionki z dnia 3 czerwca 2026 r., dotyczącym lokalizacji na południowej ścianie budynku administracyjnego Ośrodka „Staw Górny” drugiej tablicy pamiątkowej – poświęconej Żołnierzom Armii Krajowej, organizatorom pionkowskiego Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Gmina Miasto Pionki przeprowadziła odrębną procedurę opiniodawczą.

Pismem z dnia 18 czerwca 2026 r., znak: SE.0004.13.13.2026, Gmina Miasto Pionki wystąpiła do Instytutu Pamięci Narodowej o weryfikację planowanej inskrypcji. Instytut Pamięci Narodowej pozytywnie zaopiniował realizację tablicy i nie wniósł uwag do treści zaproponowanej inskrypcji, z wyjątkiem korekty interpunkcyjnej. Jednocześnie IPN potwierdził, że planowane upamiętnienie nie pozostaje w sprzeczności z art. 5a ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego.

Objęcie niniejszą uchwałą również drugiej tablicy pamiątkowej porządkuje w jednym akcie kwestie dwóch planowanych upamiętnień na terenie Ośrodka „Staw Górny”. Tablica poświęcona Żołnierzom Armii Krajowej stanowi odrębne upamiętnienie, ale zarazem naturalne uzupełnienie inicjatywy dotyczącej ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria”. Zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. pojęcie pomnika obejmuje również tablice pamiątkowe, natomiast art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym zalicza podejmowanie uchwał w sprawie wznoszenia pomników do wyłącznej właściwości rady gminy.

Podstawę prawną niniejszej uchwały stanowią przepisy ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 rozstrzyganie w tych sprawach należy do gminy, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.

Ponadto art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wskazuje, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności obejmuje to sprawy kultury, kultury fizycznej i turystyki, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, a także promocji gminy. Ośrodek „Staw Górny”, jako obiekt wykorzystywany przez mieszkańców miasta na cele rekreacyjne, społeczne i wypoczynkowe, mieści się w sferze lokalnych zadań publicznych pozostających w zakresie działania Gminy Miasta Pionki.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Rada Miasta Pionki, jako organ stanowiący Gminy Miasta Pionki, jest zatem właściwa do rozstrzygnięcia w drodze uchwały sprawy nadania nazwy obiektowi użyteczności publicznej, stanowiącemu element gminnej infrastruktury i służącemu realizacji zadań własnych gminy.

Dodatkowo art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym wskazuje na kompetencje rady w zakresie spraw nazewniczych oraz upamiętniających, w tym dotyczących nazw i wznoszenia pomników, natomiast art. 18 ust. 2 pkt 15 obejmuje stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Nadanie Ośrodkowi „Staw Górny” imienia ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” ma istotne znaczenie historyczne, społeczne, edukacyjne i wychowawcze. Ignacy Pisarski był postacią związaną z Pionkami oraz lokalną historią walki o wolność i niepodległość. Jako mieszkaniec Pionek, sportowiec KS „Proch” Pionki, a przede wszystkim dowódca oddziału

partyzanckiego Armii Krajowej, wpisuje się w katalog osób szczególnie zasłużonych dla lokalnej wspólnoty i pamięci narodowej.

Przyjęcie uchwały stanowi wyraz szacunku dla osoby, która swoją postawą, działalnością i poświęceniem zasłużyła się Ojczyźnie oraz lokalnej społeczności. Upamiętnienie ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” w przestrzeni publicznej miasta będzie służyć pielęgnowaniu pamięci o lokalnych bohaterach, budowaniu tożsamości mieszkańców Pionek, wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych oraz kształtowaniu świadomości historycznej.

Tego rodzaju działania pełnią również ważną funkcję edukacyjną, ponieważ utrwalają w przestrzeni publicznej wartości takie jak patriotyzm, odwaga, honor, odpowiedzialność za wspólnotę oraz gotowość służby Rzeczypospolitej Polskiej.

Ośrodek „Staw Górny” jest miejscem rozpoznawalnym dla mieszkańców Pionek, związanym z wypoczynkiem, rekreacją, aktywnością społeczną i lokalną integracją. Nadanie temu obiektowi imienia osoby zasłużonej dla historii miasta i regionu nadaje mu dodatkowy wymiar symboliczny. Pozwala połączyć funkcję rekreacyjną i społeczną obiektu z funkcją pamięci, edukacji historycznej oraz lokalnego dziedzictwa.

W toku prowadzonego postępowania proponowana nazwa została sprawdzona zarówno pod kątem formalnoprawnym, jak i merytorycznym. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji pozytywnie rozpatrzyła inicjatywę społeczną, Gmina Miasto Pionki wystąpiła do Instytutu Pamięci Narodowej o opinię w zakresie zgodności nazwy z ustawą dekomunizacyjną, a Instytut Pamięci Narodowej wydał opinię pozytywną. Tym samym spełnione zostały przesłanki pozwalające na przedłożenie Radzie Miasta Pionki projektu uchwały w sprawie nadania nazwy obiektowi użyteczności publicznej.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie uchwały w sprawie nadania Ośrodkowi „Staw Górny” w Pionkach imienia ppor. Ignacego Pisarskiego ps. „Maria” jest zasadne, celowe i zgodne z interesem lokalnej wspólnoty samorządowej.

Zasadne jest również objęcie uchwałą zgody na umieszczenie na terenie Ośrodka „Staw Górny” tablicy poświęconej Żołnierzom Armii Krajowej, której realizacja i treść zostały pozytywnie zaopiniowane przez Instytut Pamięci Narodowej.

WNIOSKODAWCA
BURMISTRZ MIASTA PIONKI
(-) Łukasz Miśkiewicz